

Dosarul nr. 3ra-1131/19

Prima instanță: Judecătoria Anenii Noi, sediul Central (jud. Mîra Ghenadie)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A.Minciună, V.Mihaila, V.Sîrbu)

Î N C H E I E R E

20 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Sveatoslav Moldovan

Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Ministerul Apărării,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de către Ministerul Apărării împotriva Consiliului comunal Cobusca Veche,
intervenient accesoriu Agenția Proprietății Publice și Primăria com. Cobusca Veche
cu privire la anularea actului administrativ,

împotriva deciziei din 29 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău prin care a fost
respins apelul declarat de Ministerul Apărării și s-a menținut hotărârea din 16 ianuarie
2019 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La data de 22 mai 2018, Ministerul Apărării a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Consiliului comunal Cobusca Veche, intervenient accesoriu
Agenția Proprietății Publice și Primăria com. Cobusca Veche cu privire la anularea
actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că, prin scrisoarea nr. 70/445 din 29 martie 2016,
Ministerul Apărării a informat Primarul comunei Cobusca Veche, raionul Anenii Noi
despre necesitatea de a împuternici un reprezentant al primăriei care să participe la
stabilirea hotarelor sectorului de teren cu suprafața de 915,2850 ha, situat în
extravilanul comunei Cobusca Veche și semnarea actului de stabilire a hotarelor, în
scopul obținerii titlului de autentificare a deținătorului de teren. Ulterior,
reprezentanții ambelor organe de specialitate s-au întrunit fiind stabilite hotarele
terenurilor.

Prin scrisoarea nr. 70/1093 din 23 noiembrie 2017, Ministerul Apărării a solicitat
de la Primăria com. Cobusca Veche coordonarea și semnarea materialelor cadastrale
a bunului imobil situat în extravilanul comunei Cobusca Veche.

Prin scrisoarea Primăriei com. Cobusca Veche nr. 332 din 22 decembrie 2017,
Ministerul Apărării a fost informat despre prezența persoanelor împuternicite la
ședința Consiliului pentru examinarea materialelor de delimitare a bunului imobil și

pentru a stabili căile de acces către terenurile agricole situate în vecinătatea acestui bun în proprietatea privată a locuitorilor comunei.

În cadrul ședinței consiliului, reprezentanții Ministerului Apărării și-au expus poziția prezentând toate actele probatorii în vederea coordonării materialelor înaintate.

La 25 aprilie 2018, Ministerul Apărării a fost informat despre adoptarea deciziei nr. 02/09 din 18 aprilie 2018 a Consiliului com. Cobusca Veche prin care s-au respins materialele de delimitare propuse și planul geometric al terenului proprietate publică a statului, gestionat de Ministerul Apărării cu suprafața de 915,2850 ha situat în extravilanul com. Cobusca Veche.

A menționat că, conform actelor tehnice și planului geometric al terenului, suprafața totală pe care este amplasată baza de instruire militară Bulboaca, conform ordinului Ministrului apărării nr. 50 din 23 martie 2001, terenul în cauză are titlu de poligon „categoria întâi, destinație specială”.

Reieșind din dimensiunile sale, acest poligon permite cu restricții efectuarea tragerilor din tot felul de armament aflat în dotarea armatei, inclusiv și aruncarea bombelor din aparatele de zbor militare. Raza de zbor a schijelor în urma exploziilor tragerilor de luptă din artileria aflată în dotarea armatei, depășește cu mult zona de siguranță stabilită. În acest context, reducerea din acest teren constituie un pericol și mai mare, reieșind din aplicațiile militare efectuate pe acestea.

Lucrările cadastrale care se efectuează de către Ministerul Apărării se execută în limitele surselor financiare alocate de la bugetul de stat, astfel, un atare raționament fiind prevăzut în art. 15 alin. (2) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998 potrivit căruia la bunurile imobile aparținând Ministerului Apărării, Ministerului Afacerilor Interne și organelor din subordinea lui, precum și Serviciului de Informații și Securitate, lucrările cadastrale sunt executate de numitele ministere în limitele fondurilor alocate.

A solicitat Ministerul Apărării admiterea acțiunii, anularea deciziei nr. 02/09 din 18 aprilie 2018 cu obligarea de a coordona și aproba materialele de delimitare și planul geometric al terenului proprietate publică a statului gestionat de Ministerul Apărării cu suprafața de 915,2850 ha.

Prin hotărârea din 16 ianuarie 2019 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 29 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Ministerul Apărării și s-a menținut hotărârea din 16 ianuarie 2019 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central.

În favoarea acestei concluzii instanțele ierarhic inferioare au concluzionat că, Ministerul Apărării nu a respectat prevederile art. 21 alin. (6) din Legea privind delimitarea proprietății publice, iar efectuarea măsurărilor în mod unipersonal pe teren în lipsa reprezentantului primăriei și expedierea pachetului de acte în adresa primăriei spre aprobare ulterioară, nu poate fi apreciată ca o consultare reciprocă în vederea stabilirii bornelor de hotar care se mărginesc.

Potrivit actului de stabilire a hotarelor de teren în natură nr. 25-III-92 și fișei cadastrale centralizatoare, precum și notei explicative prezentate de către reprezentantul Consiliului comunal Cobusca Veche, suprafața reală a terenului aflat la balanța Contului pentru instruirea militară Bulboaca este de 889,84 ha. La

întocmirea actului au fost prezenți reprezentanții tuturor autorităților de resort care l-au contrasemnat.

La caz, Ministerul Apărării solicită obligarea de a coordona și aproba materialele de delimitare și planul geometric al terenului proprietate publică cu suprafața de 915,2850 ha, dar nu de 889,84 ha.

La data de 5 iulie 2019, Ministerul Apărării a depus recurs împotriva deciziei din 29 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele administrate, iar la materialele cauzei nu au fost prezentate alte probe ce ar combate înscrisurile prezentate.

A menționat că, potrivit pct. 25 din Instrucțiunea Agenției Relații Funciare și Cadastru nr. 70 din 8 septembrie 2017, Ministerul Apărării nu este obligat de a identifica și asigura prezența titularilor de drepturi asupra terenurilor adiacente în cazul stabilirii hotarelor.

A solicitat Ministerul Apărării admiterea recursului, casarea integrală a deciziei din 29 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 16 ianuarie 2019 a Judecătorei Anenii Noi, sediul Central cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Examinând admisibilitatea recursului, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel pronunțată la 29 mai 2019 a fost expediată și recepționată de către Ministerul Apărării la data de 12 iunie 2019, fapt confirmat prin avizul de recepție nr. DS2035466906AS (f.d.176). Respectiv, recursul depus de Ministerul Apărării la data de 5 iulie 2019, este în termen.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Prin urmare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate

cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Ministerul Apărării, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul depus de Ministerul Apărării, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de Ministerul Apărării, ca inadmisibil.

În conformitate cu art.193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270, 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Ministerul Apărării, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Nicolae Craiu